

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 1P/101/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6321203275
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: PhDr. JUDr. Silvio Boleček, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2022:6321203275.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom PhDr. JUDr. Silviom Bolečekom, PhD., v právnej veci starostlivosti o maloletú - Z. L., narodená XX. O. XXXX, bytom ako rodičia, v zastúpení opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dieťa matky H. B., narodenej XX. R. XXXX, bytom L. XX, toho času J., F. X. X/X a otca B. L., narodeného XX. G. XXXX, bytom L. XX, toho času L., D. XXXX/XX, zverená do náhradnej osobnej starostlivosti F. L., narodenej XX. C. XXXX, bytom L., D. XXXX/XX, o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, a o uloženie výchovného opatrenia, za účasti prokurátora OP Brezno, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e náhradnú osobnú starostlivosť starej matky F. L., nar. XX. C. XXXX nad maloletou Z. L., nar. XX. O. XXXX nariadenú rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 9P/42/2020-80 zo dňa 10. júna 2020, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

II. Súd z r u š u j e výrok I.,II.,III. týkajúci sa výlučne len maloletej Z. L., nar. XX. O. XXXX z rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 9P/42/2020-80 zo dňa 10. júna 2020, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

III. Maloletá Z. L., nar. XX. O. XXXX sa s účinnosťou od 23. marca 2022 z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky H. B., nar. XX. R. XXXX.

IV. Otec sa s účinnosťou od 23. marca 2022 zaväzuje prispievať na výživu maloletej Z. L., nar. XX. O. XXXX výživným vo výške 30 Eur mesačne, a to vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

V. Súd styk otca s maloletou neupravuje, tento ponecháva na dohodu rodičov.

VI. Nad výchovou maloletej Z. sa určuje dohľad, ktorý bude vykonávať ÚPSVaR Brezno v súčinnosti s CDR Polomka po dobu šestnásť mesiacov a vždy ku koncu kalendárneho polroka predloží súdu písomnú správu o prešetrení pomerov na strane maloletej.

VII. Návrh otca B. L., nar. XX. G. XXXX na uloženie výchovného opatrenia, na zabezpečenie odbornej pomoci a zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletej Z. L., nar. XX. O. XXXX, pobytom maloletej v reedukačnom centre sa zamietá.

VIII. Súd konanie o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno na uloženie výchovného opatrenia, na zabezpečenie odbornej pomoci a zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletej Z. L., nar. XX. O. XXXX, pobytovou formou v CDR Polomka zastavuje .

IX. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Stará matka maloletej v návrhu doručenom tunajšiemu súdu dňa 20. decembra 2021 žiadala, aby súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletou Z., nakoľko táto starostlivosť neplní svoj účel. Maloletá ju nerešpektuje, a väčšinu svojho času trávi u matky. Uvedenú skutočnosť stará matka riešila aj v spolupráci s kolíznym opatrovníkom ako aj s políciou SR, avšak bezúspešne.
2. Otec maloletej vo svojom písomnom vyjadrení s návrhom súhlasil a potvrdil skutočnosti uvádzané starou matkou maloletej.
3. Matka maloletej sa k návrhu napriek výzve písomne nevyjadрила.
4. Kolízny opatrovník svojim podaním zo dňa 7. januára 2022 navrhol maloletú odňať z náhradnej osobnej starostlivosti a za účelom zabezpečenia odbornej pomoci a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov jej nariadiť výchovné opatrenie a to pobyt pobytovou formou v Centre pre deti a rodinu Polomka po dobu šiestich mesiacov. Na Okresnom súde Brezno sa v tejto veci začalo konať pod sp.zn. 1P 1/2022.
5. Súd jednotlivé návrhy posúdil ako návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletou Z. L. a na uloženie výchovného opatrenia rodičom maloletej ako aj samotnej maloletej.
6. Okresný súd Brezno uznesením 1P/1/2022 vyhláseným priamo na pojednávaní dňa 18. februára 2022 v prítomnosti všetkých účastníkov konania, spojil na spoločné konanie návrh starej matky vedený pod sp.zn. 1P 101/2021 a konanie začaté na návrh ÚPSVaR Brezno vedené pod sp. zn. 1P/1/2022 a rozhodol, že spoločné konanie sa bude viesť pod sp.zn. 1P/101/2021. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť vyhlásením dňa 18. februára 2022.
7. Súd vo veci samej nariadil pojednávanie na deň 18. februára 2022, vykonal dokazovanie výsluchom starej matky, otca a matky maloletej a na deň 23. marca 2022 kedy vykonal dokazovanie výsluchom maloletej a listinnými dôkazmi obsiahnutými v súdnom spise a vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový stav:
8. Maloletá Z. L. bola rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 9P/42/2020-80 zo dňa 10. júna 2021, právoplatným dňa 14. júla 2021 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky F. L. (výrok I.). Matka bola zaviazaná prispievať na jej výživu výživným vo výške 30 Eur mesačne (výrok II.). Otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu výživným vo výške 170 Eur mesačne (výrok III.). Súd styk rodičov s maloletou neriešil vo výroku rozhodnutia.
9. Navrhovateľka - stará matka maloletej - na pojednávaní zotrvala v plnom rozsahu na podanom návrhu. Náhradná osobná starostlivosť neplní svoj účel. Maloletá odišla k matke na návštevu, ale odmietla sa vrátiť. Uvedenú skutočnosť riešila stará matka s kompetentnými orgánmi, avšak bezúspešne. Otec maloletej pracuje v zahraničí. Matka maloletej už raz v minulosti pri výchove svojich detí zlyhala a maloletú v podstate vychovávala stará matka. Pri matke bude podľa názoru starej matky nedostatočná výchova zo strany jej matky.
10. Podľa § 44 Zákona č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o rodine), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba naviazujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

11. Podľa článku 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 45 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

13. Podľa § 47 ods. 1 písm. e/ Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

14. Z vykonaného dokazovania mal súd zato, že návrh starej matky bol podaný dôvodne. Náhradná osobná starostlivosť neplní svoj účel daný Zákonom o rodine a osoba, ktorej bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti požiadala súd o zrušenie tohto zverenia. Ak náhradný rodič požiadala o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, tak súd musí takémuto návrhu vyhovieť, pretože tento osobnoprávny pomer je založený na báze dobrovoľnosti. Nikoho nemožno nútiť, aby sa staral o cudzie dieťa. Z uvedeného dôvodu súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

15. Nakoľko súd rozhodol o návrhu starej matky kladne, právoplatnosťou tohto rozhodnutia sa ruší rozsudok tunajšieho súdu sp.zn. 9P/42/2020-80 zo dňa 10. júna 2020, ale len vo výrokoch vzťahujúcich sa na maloletú Z. L., vo výroku I. ktorým bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, vo výroku II. ktorým bola matke uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej, vo výroku III. ktorým bola otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej, nakoľko tieto výroky terajším rozsudkom stratili opodstatnenie. Súd dodáva, že ostatné výroky tohto rozsudku týkajúce sa maloletého B. L., nar. X. S. XXXX ostávajú naďalej v platnosti bez zmeny.

16. Zrušením náhradnej osobnej starostlivosti súd musel riešiť otázku práv a povinností rodičov k maloletej.

17. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

18. Podľa § 24 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

19. Podľa § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraviť styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode, to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

20. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

22. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

23. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Podľa § 65 ods.1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

25. Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Podľa § 76 ods.1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

27. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

29. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

30. Podľa 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

31. Otec maloletej na pojednávaní uviedol, že s návrhom starej matky súhlasí. Otec má dve vyživovacie povinnosti, pričom obe deti sú v náhradnej osobnej starostlivosti jeho matky - starej matky oboch maloletých. Otec pracuje v zahraničí ako vodič kamiónu a na Slovensko chodí každý mesiac na týždeň, resp. dva. Otec sám vidí, že maloletá jeho matku nerešpektuje a to neprospieva zdravotnému stavu jeho matky. Otec má zato, že dôvody, pre ktoré boli maloleté deti matke zobrať z jej starostlivosti stále pretrvávajú ako sú požívanie alkoholu, jej problémy s partnerom - vzťahové nezhody s ním, tieto dôvody sa nezmenili. Otec považuje za neprírodné, aby jeho dcéra pod dozorom svojej matky teda z jej priamym súhlasom ako 16ročná už aktívne sexuálne žila. Maloletá s otcom nekomunikuje. Otec na záver navrhol maloletej pobyt v reedukačnom centre.

32. Matka maloletej na pojednávaní s návrhom starej matky súhlasila a sama navrhla, aby maloletá bola dňom pojednávania zverená do jej osobnej starostlivosti, otec aby bol zaviazaný platiť výživné vo výške 30 Eur mesačne a styk otca s maloletou nežiadala upraviť. Matka má dve vyživovacie povinnosti, obe deti sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Matka chce, by Z. vyrastala pri

nej, lebo majú dobrý vzťah. Matka býva v dome, ktorý má od novembra 2021 v podnájme a s matkou tam býva jej priateľ a jeho starý otec. Vlastníkom toho domu je teta jej priateľa. Matka na pojednávaní predložila nájomnú zmluvu ako aj písomný súhlas vlastníčky nehnuteľnosti so skutočnosťou, že v tomto dome môže bývať aj maloletá Z.. Matka poprela tvrdenie otca, že umožňuje maloletej aktívny sexuálny život, pričom uviedla, že priateľ maloletej spal u nich 3 krát, ale nikdy nie v izbe s Z.. Maloletá navštevuje SOU vo Zvolene odbor kaderník s výučným listom. Maloletá oficiálne býva na internáte. Matka takisto poprela tvrdenie otca, že s ním maloletá nekomunikuje, naopak maloletá sa snaží, ale otec nemá záujem o komunikáciu. Rovnako je to aj s komunikáciou so starou matkou. Podľa matky - otec a jeho matka nemôžu sa preniesť cez skutočnosť, že maloletá má lepšie vzťahy s ňou ako s nimi.

33. Kolízny opatrovník súhlasil s návrhom starej matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. Dodal, že na svojom návrhu na uloženie výchovného opatrenia už netrvá, berie ho späť. Mieru ohrozenia maloletej zmenili z vysokej miery na strednú mieru ohrozenia a na základe prešetrenia pomerov v domácnosti matky dospeli k záveru, že zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky je momentálne najlepšou formou zabezpečenia starostlivosti o maloletú Z.. Vzhľadom na stav z minulosti navrhli, aby súd uložil výchovné opatrenia - dohľad nad výchovou maloletej Z., nakoľko komunikácia v rodine (otec - matka - dieťa) je naďalej nedostatočná.

34. Centrum pre deti a rodiny Polomka súhlasili s tým, aby v súčinnosti s ÚPSVaR Brezno vykonávali dohľad nad výchovou maloletej Z..

35. Maloletá Z. L. na pojednávaní uviedla, že navštevuje SOŠ - odbor kaderník 1. ročník vo Zvolene. Štúdium ju baví. Od novembra 2021 už nie je pri starej matke, ktorej bola súdnym rozhodnutím zverená. Býva s matkou na Pohorelej. Býva tam s ňou jej mama, jej priateľ a starký - jedná sa o pokrvného príbuzného priateľa jej matky. Maloletá je od piatku do nedele u matky a cez školský rok je na internáte vo Zvolene. Maloletá pozná dôvody, pre ktoré bola zverená do starostlivosti starej matky a myslí si, že tieto dôvody už pominuli. S matkou vychádza v pohode, tak ako si to vždy priala. Maloletá má otca rada, chcela by sa s ním stretávať, ale už by nevedela s ním bývať. Otec neberie ohľad na naše názory - rozumej názory detí a presadzuje si len svoj názor. Momentálne maloletá nemá žiadny vzťah so starou matkou, pričom by s ňou chcela byť v kontakte, stará matka jej nikdy neublížila. Stará matka býva v byte, s bratom maloletej, so strýkom maloletej a jeho priateľkou. Otec keď príde z Nemecka, tak je u svojej matky alebo u svojej priateľky. Maloletá si myslí, že keď otec pre ňu navrhoval reedukačné centrum tak, si myslel, že pri matke maloletá pije a robí si čo chce, čo však nie je pravda. Maloletá si myslí, že sa vzťah jej matky a jej priateľa zlepšil tým, že zostali bez maloletej a jej brata a uvedomili si následky svojho správania. Maloletá mamu už dávno nevidela požívať alkohol. Maloletá sa so starou matkou chce stretávať, ale bojí sa otca, ako by reagoval - chcela by sa so starkou stretnúť a porozprávať sa v kľude o všetkom tak, aby tam neboli prítomní jej synovia. Maloletá má priateľa, ktorý má 16 rokov, chodí k nim, ale neprespáva u nich. On študuje v Banskej Bystrici, býva na internáte a je z Telgártu.

36. Prokurátor OP Brezno sa stotožnil s vyjadrením kolízneho opatrovníka a navrhol, aby bola zrušená náhradná osobná starostlivosť, nakoľko neplní svoj účel a navrhol, aby bola maloletá Z. zverená do starostlivosti jej matky a tak isto súhlasil s výchovným opatrením - dohľadom nad výchovou maloletej Z. L..

37. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti a spoločne nezabezpečujú výchovu a výživu maloletej. Súd preto návrh matky považoval za dôvodný. Pri rozhodovaní o zverení detí do osobnej starostlivosti na strane rodičov súd berie do úvahy, ktorý z rodičov má na výchovu detí vytvorené lepšie podmienky a na strane detí ich vek, zdravotný stav, pohlavie, vzťah k rodičom. Keďže maloletá v podstate žije v domácnosti matky, aj keď väčšinu času počas školského roka trávi na internáte, pričom zo správy zo sociálneho zisťovania vyplynuli skutočnosti, že matka nemá výchovné problémy s maloletou, rešpektujú sa navzájom, maloletá má vytvorené podmienky pre svoj vývin, v škole s maloletou pretrváva spokojnosť, súd preto rozhodol tak, že maloletú Z. zveril do osobnej starostlivosti matky počnúc dňom 23. marca 2022, tak ako to matka na pojednávaní žiadala.

38. Maloleté deti sú vzhľadom na svoj vek svojou výživou odkázané na rodičov. Pokiaľ ide o určenie a výšku výživného súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletej a z možnosti, schopností a majetkových pomerov otca. Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 62 Zákona o rodine vyplýva, že deti sú vzhľadom na svoj vek odkázané na výživu svojich rodičov, pričom na výžive dieťaťa sa

majú podieľať obaja rodičia, primerane svojim možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom. Matka dieťaťa žiadala na maloletú Z. výživné vo výške 30 Eur mesačne. Pokiaľ matka žiada výživné vo výške 30 Eur mesačne, tak tu súd konštatuje, že táto suma výživného je len o 0,13 Eur väčšia ako suma minimálneho zákonného výživného. Súd preto pri určovaní výšky výživného prihliadol aj na túto skutočnosť najmä preto, že matka žiada o dávku v hmotnej núdzi a výška výživného bude mať výrazný dopad na túto sociálnu dávku. Súd má za to, že výška takto určeného výživného nebude pre otca znamenať neprimerané finančné riziko. Dieťa má pritom v zmysle Zákona o rodine právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Otec maloletej bude povinný prispievať na výživu maloletej k rukám matky maloletej. Súd zároveň prihliadol na nárast životných nákladov otca (§ 78 ods. 3 Zák. o rodine). Súd ma zato, že vyššie výživné by vzhľadom na súčasné príjmy a životnú úroveň otca, nebolo v jej schopnostiach a možnostiach.

39. Súd styk otca s maloletou neupravoval, tento ponechal na dohodu rodičov. Bude na rodičoch maloletej, najmä na jej matke, aby si styk otca s maloletou dohodou upravili tak, aby bolo zachované právo maloletej na starostlivosť zo strany oboch rodičov, právo na rovnocenný styk s oboma rodičmi a zároveň právo otca podieľať sa na starostlivosti o maloletú.

40. Podľa § 37 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,

uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,

zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,

zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom, inú povinnosť.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2. Ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2. Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí

o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

41. Dôvodom, pre ktorý dochádza k stanoveniu dohľadu nad maloletým dieťaťom je jednak správanie rodičov, ktorí sú zodpovední za výchovu dieťaťa a jednak správanie dieťaťa napr. záškoláctvo, túlanie sa, hrubé jednanie voči rodičom alebo učiteľom a podobne. Výchovné opatrenia majú plniť ochrannú funkciu, to znamená napomáhať navráteniu dieťaťa do riadneho výchovného prostredia, ktoré zabezpečí, aby sa dieťa vyvíjalo v súlade so všeobecne akceptovanými morálnymi zásadami spoločnosti. Pri ukladaní výchovných opatrení súd má na zreteli najmä záujem dieťaťa. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že správanie najmä matky ako aj maloletej vykazovalo v minulosti vážne výchovné nedostatky, ktoré ovplyvnili správanie oboch maloletých a viedli až k odňatiu maloletých zo starostlivosti matky a ich zvereniu do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd vzhľadom na existenciu výchovných problémov z minulosti u matky nariadil výchovné opatrenie, a to dohľad nad maloletou, ktorý bude vykonávať ÚPSVaR Brezno v spolupráci s Centrom pre deti a rodiny Polomka. Nariadeným dohľadom bude mať súd zabezpečenú kontrolu nad správaním matky a nad správaním maloletej po dobu šesťnástich mesiacov teda skoro až do plnoletosti maloletej.

42. Otec sa svojim návrhom domáhal toho, aby súd maloletej uložil výchovné opatrenie - pobyt pobytovou formou v reedukačnom centre. Toto výchovné opatrenie by súd mohol použiť keby miernejšie výchovné opatrenie nevedli k náprave nedostatkov vo výchove. V čase rozhodovania súdu však už ani kolízny opatrovník netrval na svojom návrhu na uloženie výchovného opatrenia zo dňa 7. januára 2022, nakoľko v správaní samotnej matky ako aj maloletej prišlo k sanácii pomerov v prospech rodinnej výchovy. V tomto čase sa teda toto výchovné opatrenie javí ako zbytočné, lebo matka ako aj dcéra svoje správanie zmenili a súd má zato, že stačí uložiť miernejšie výchovné opatrenie - viď riadok vyššie. Súd však dáva matke ako aj dcére do pozornosti, že pokiaľ v čase vykonávaného dohľadu sa opätovne objavia výchovné problémy súd ex offio môže konať a nariadiť maloletej pobyt v takomto zariadení. Súd vzhľadom na túto skutočnosť má v tomto čase zato, že stačí uložiť miernejšie výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou - a preto návrh otca v plnom rozsahu zamietol.

43. Podľa § 29 ods. 1 CMP navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

44. Podľa § 29 ods. 2 CMP, súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať.

45. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ - ÚPSVaR Brezno zobrať svoj návrh zo dňa 7. februára 2022 v celom rozsahu späť, so späťvzatím návrhu súhlasili aj ostatní účastníci, súd konanie o návrhu ÚPSVaR Brezno s poukazom na citované zákonné ustanovenie zastavil.

46. O trovách konania súd rozhodol § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Brezno na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolaia.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).